

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про захист від недобросовісної конкуренції

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 36, ст.164)

{ Вводиться в дію Постановою ВР
N 237/96-ВР від 07.06.96, ВВР, 1996, N 36, ст.165 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 642/97-ВР від 18.11.97, ВВР, 1998, N 10, ст. 36
N 783-XIV (783-14) від 30.06.99, ВВР, 1999, N 34, ст.274
N 2783-III (2783-14) від 15.11.2001, ВВР, 2002, N 7, ст.51
N 762-IV (762-15) від 15.05.2003, ВВР, 2003, N 30, ст.247
N 689-VI (689-17) від 18.12.2008, ВВР, 2009, N 15, ст.204
N 782-VIII (782-19) від 12.11.2015, ВВР, 2015, N 51, ст.473 }

{ У тексті Закону слова "господарючий суб'єкт (підприємець)"
і "підприємницька діяльність" в усіх відмінках і числах
замінено відповідно словами "суб'єкт господарювання" та
"господарська діяльність" у відповідному відмінку і числі
згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Цей Закон визначає правові засади захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції.

Закон спрямований на встановлення, розвиток і забезпечення торгових та інших чесних звичаїв ведення конкуренції при здійсненні господарської діяльності в умовах ринкових відносин.

Г л а в а 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Недобросовісна конкуренція

Недобросовісною конкуренцією є будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності.

{ Частина перша статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом
N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Недобросовісною конкуренцією є дії у конкуренції, зокрема визначені главами 2-4 цього Закону.

{ Частина друга статті 1 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від
18.12.2008 }

Терміни, які вживаються для цілей цього Закону, визначені

Законом України "Про захист економічної конкуренції" (2210-14).
{ Частина третя статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом
N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 2. Застосування Закону

Закон застосовується до відносин, у яких беруть участь суб'єкти господарювання у зв'язку з недобросовісною конкуренцією, у тому числі у разі вчинення ними дій за межами України, якщо ці дії мають чи можуть мати негативний вплив на конкуренцію на її території, якщо інше не встановлено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

{ Стаття 2 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 3. Законодавство України про захист від недобросовісної конкуренції

Відносини, пов'язані з захистом від недобросовісної конкуренції, регулюються цим Законом, Законом України "Про захист економічної конкуренції" (2210-14), Законом України "Про Антимонопольний комітет України" (3659-12), "Паризькою конвенцією про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року" (995_123), міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, іншими актами законодавства, виданими на підставі законів чи постанов Верховної Ради України.

{ Стаття 3 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Г л а в а 2

НЕПРАВОМІРНЕ ВИКОРИСТАННЯ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Стаття 4. Неправомірне використання позначень

{ Назва статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Неправомірним є використання імені, комерційного (фірмового) найменування, торговельної марки (знака для товарів і послуг), рекламних матеріалів, оформлення упаковки товарів і періодичних видань, інших позначень без дозволу (згоди) суб'єкта господарювання, який раніше почав використовувати їх або схожі на них позначення у господарській діяльності, що призвело чи може призвести до змішування з діяльністю цього суб'єкта господарювання. { Частина перша статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2783-III (2783-14) від 15.11.2001; в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Використання у фірмовому найменуванні власного імені фізичної особи не визнається неправомірним, якщо до власного імені додається який-небудь відмітний елемент, що виключає змішування з діяльністю іншого суб'єкта господарювання.

Стаття 5. Неправомірне використання товару іншого виробника

Неправомірним використанням товару іншого виробника є введення у господарський обіг під своїм позначенням товару іншого виробника шляхом змін чи зняття позначень виробника без дозволу уповноваженої на те особи.

Стаття 6. Копіювання зовнішнього вигляду виробу

Копіюванням зовнішнього вигляду виробу є відтворення зовнішнього вигляду виробу іншого суб'єкта господарювання і введення його у господарський обіг без однозначного зазначення виробника копії, що може призвести до змішування з діяльністю іншого суб'єкта господарювання.

Не визнається неправомірним копіювання зовнішнього вигляду виробу або його частин, якщо таке копіювання обумовлено виключно їх функціональним застосуванням.

Дія цієї статті не поширюється на вироби, що мають охорону як об'єкти права інтелектуальної власності.

Стаття 7. Порівняльна реклама

Порівняльною є реклама, що містить порівняння з товарами, роботами, послугами чи діяльністю іншого суб'єкта господарювання.

Не визнається неправомірним порівняння в рекламі, якщо наведені відомості про товари, роботи, послуги підтверджені фактичними даними, є достовірними, об'єктивними, корисними для інформування споживачів.

Г л а в а 3

**СТВОРЕННЯ ПЕРЕШКОД СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ
У ПРОЦЕСІ КОНКУРЕНЦІЇ ТА ДОСЯГНЕННЯ
НЕПРАВОМІРНИХ ПЕРЕВАГ У КОНКУРЕНЦІЇ**

Стаття 8. Дискредитація суб'єкта господарювання

Дискредитацією суб'єкта господарювання є поширення у будь-якій формі неправдивих, неточних або неповних відомостей, пов'язаних з особою чи діяльністю суб'єкта господарювання, у тому числі щодо його товарів, які завдали або могли завдати шкоди діловій репутації суб'єкта господарювання.

{ Стаття 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

{ Статтю 9 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 10. Схилення до бойкоту суб'єкта господарювання

Схиленням до бойкоту суб'єкта господарювання є спонукання його конкурентом іншої особи, безпосередньо або через іншу особу, до відмови від установаження договірних зв'язків із цим суб'єктом господарювання, до невиконання (розірвання) або виконання

неналежним чином договірних зобов'язань перед цим суб'єктом господарювання.

{ Стаття 10 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 11. Схилення постачальника до дискримінації покупця (замовника)

Схиленням постачальника до дискримінації покупця (замовника) є спонукання постачальника конкурентом покупця (замовника), безпосередньо або через іншу особу, до застосування постачальником до покупця (замовника) невігідних умов у господарській діяльності порівняно з цим чи іншими конкурентами покупця (замовника).

{ Стаття 11 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

{ Статтю 12 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 13. Підкуп працівника, посадової особи постачальника
{ Назва статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Підкуп працівника, посадової особи постачальника - це надання або пропонування йому конкурентом покупця (замовника), безпосередньо або через іншу особу, матеріальних чи інших вигод за неналежне виконання або невиконання працівником, посадовою особою постачальника службових обов'язків, що впливають з укладеного або пов'язані з укладенням між постачальником і покупцем (замовником) договору поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, іншого договору або за неукладення договору. { Частина перша статті 13 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

До працівника постачальника прирівнюється й інша особа, яка згідно з своїми повноваженнями приймає рішення від імені постачальника про поставку товару, виконання робіт, надання послуг, впливає на прийняття такого рішення або якимось чином пов'язана з ним.

Стаття 14. Підкуп працівника, посадової особи покупця (замовника)
{ Назва статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Підкуп працівника, посадової особи покупця (замовника) - це надання або пропонування йому конкурентом постачальника, безпосередньо або через іншу особу, матеріальних чи інших вигод за неналежне виконання або невиконання працівником, посадовою особою покупця (замовника) службових обов'язків, що впливають з укладеного або пов'язані з укладенням між постачальником і покупцем (замовником) договору поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, іншого договору або за неукладення договору. { Частина перша статті 14 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

До працівника покупця прирівнюється й інша особа, яка згідно з своїми повноваженнями приймає рішення від імені покупця про

придбання товару, виконання робіт, надання послуг, впливає на прийняття такого рішення або якимось чином пов'язана з ним.

Стаття 15. Досягнення неправомірних переваг у конкуренції

Досягненням неправомірних переваг у конкуренції є отримання таких відносно іншого суб'єкта господарювання шляхом порушення чинного законодавства, яке підтверджено рішенням органу державної влади, органу місцевого самоврядування, наділеного відповідною компетенцією.

{ Стаття 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 15-1. Поширення інформації, що вводить в оману

Поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Інформацією, що вводить в оману, є, зокрема, відомості, які:

містять неповні, неточні або неправдиві дані про походження товару, виробника, продавця, спосіб виготовлення, джерела та спосіб придбання, реалізації, кількість, споживчі властивості, якість, комплектність, придатність до застосування, стандарти, характеристики, особливості реалізації товарів, робіт, послуг, ціну і знижки на них, а також про істотні умови договору;

містять неповні, неточні або неправдиві дані про фінансовий стан чи господарську діяльність суб'єкта господарювання;

приписують повноваження та права, яких не мають, або відносини, в яких не перебувають;

містять посилання на обсяги виробництва, придбання, продажу чи поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, яких фактично не було на день поширення інформації.

{ Главу 3 доповнено статтею 15-1 згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Г л а в а 4

НЕПРАВОМІРНЕ ЗБИРАННЯ, РОЗГОЛОШЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

Стаття 16. Неправомірне збирання комерційної таємниці

Неправомірним збиранням комерційної таємниці вважається добування протиправним способом відомостей, що відповідно до законодавства України становлять комерційну таємницю, якщо це завдало чи могло завдати шкоди суб'єкту господарювання.

Стаття 17. Розголошення комерційної таємниці

Розголошенням комерційної таємниці є ознайомлення іншої особи без дозволу особи, уповноваженої на те, з відомостями, що відповідно до законодавства України становлять комерційну таємницю, особою, якій ці відомості були довірені або стали відомі у зв'язку з виконанням відповідних обов'язків, якщо це завдало чи могло завдати шкоди суб'єкту господарювання.

{ Стаття 17 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 18. Схилення до розголошення комерційної таємниці

Схиленням до розголошення комерційної таємниці є спонукання особи, якій були довірені у встановленому порядку або стали відомі у зв'язку з виконанням відповідних обов'язків відомості, що відповідно до законодавства України становлять комерційну таємницю, до розкриття цих відомостей, якщо це завдало чи могло завдати шкоди суб'єкту господарювання.

{ Стаття 18 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 19. Неправомірне використання комерційної таємниці

Неправомірним використанням комерційної таємниці є впровадження у виробництво або врахування під час планування чи здійснення господарської діяльності без дозволу уповноваженої на те особи відомостей, що становлять відповідно до законодавства України комерційну таємницю.

{ Стаття 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Г л а в а 5

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕДОБРОСОВІСНУ КОНКУРЕНЦІЮ

Стаття 20. Види відповідальності

Вчинення дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою відповідальність, передбачену цим Законом.

{ Стаття 20 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 21. Накладення штрафу за недобросовісну конкуренцію

Вчинення суб'єктами господарювання дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Якщо доходу (виручки) немає або відповідач на вимогу органів Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення не надав відомостей про розмір доходу (виручки), штраф, передбачений частиною першою цієї статті, накладається у розмірі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Накладення штрафу здійснюється відповідно до частин третьої - сьомої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" (2210-14).

Суми стягнутих штрафів та пені за прострочення їх сплати зараховуються до державного бюджету.

{ Стаття 21 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

{ Статтю 22 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

{ Статтю 23 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 24. Відшкодування шкоди

Особи, яким завдано шкоду внаслідок вчинення дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, можуть звернутися до суду із позовом про її відшкодування.

{ Стаття 24 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 25. Вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого суб'єкта господарювання

У разі визнання вчинення порушень, передбачених статтями 4 і 6 цього Закону, органи Антимонопольного комітету України або особи, права яких порушені, мають право звернутися до суду із позовом про вилучення відповідних товарів з неправомірно використаним позначенням, копій виробів іншого суб'єкта господарювання і у виробника, і у продавця. { Частина перша статті 25 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Порядок використання вилучених товарів визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення про вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого суб'єкта господарювання приймається у разі, якщо можливість змішування з діяльністю іншого суб'єкта господарювання не може бути усунена в інший спосіб.

{ Частина третя статті 25 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 26. Спростування неправдивих, неточних або неповних відомостей

У разі встановлення факту дискредитації суб'єкта господарювання органи Антимонопольного комітету України мають право прийняти рішення про офіційне спростування за рахунок порушника поширених ним неправдивих, неточних або неповних відомостей у строк і спосіб, визначені законодавством або цим рішенням.

{ Стаття 26 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI

Г л а в а 6

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Стаття 27. Процесуальні засади діяльності органів Антимонопольного комітету України щодо захисту від недобросовісної конкуренції

Процесуальні засади діяльності органів Антимонопольного комітету України щодо захисту від недобросовісної конкуренції, зокрема розгляд справ про недобросовісну конкуренцію, порядок виконання рішень та розпоряджень органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень, їх перевірка, перегляд, оскарження та гарантії учасників процесу, інші питання щодо захисту від недобросовісної конкуренції регулюються законодавством про захист економічної конкуренції з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

{ Стаття 27 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 28. Строк звернення із заявою про захист прав

Особи, права яких порушені діями, визначеними цим Законом як недобросовісна конкуренція, можуть протягом шести місяців з дня, коли вони дізнались або повинні були дізнатися про порушення своїх прав, звернутися до Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень із заявою про захист своїх прав.

Закінчення строку звернення із заявою є підставою для відмови у прийнятті заяви, якщо орган Антимонопольного комітету України не визнає поважними причини пропуску строку звернення із заявою.
{ Частина друга статті 28 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

{ Частина третю статті 28 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 28-1. Строк давності притягнення до відповідальності за недобросовісну конкуренцію

Суб'єкт господарювання не може бути притягнутий до відповідальності за вчинення дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, якщо закінчився строк давності притягнення до відповідальності.

Строк давності притягнення до відповідальності за недобросовісну конкуренцію становить три роки з дня вчинення порушення, а в разі триваючого порушення - з дня закінчення вчинення порушення.

Перебіг строку давності зупиняється на час розгляду органами Антимонопольного комітету України справи про недобросовісну конкуренцію.

{ Закон доповнено статтею 28-1 згідно із Законом N 689-VI

(689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 29. Попереднє рішення у справі

У процесі розгляду справи органи Антимонопольного комітету України можуть прийняти попереднє рішення за умов та у порядку, передбачених статтею 47 Закону України "Про захист економічної конкуренції" (2210-14).

{ Стаття 29 із змінами, внесеними згідно із Законом N 762-IV (762-15) від 15.05.2003; в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Стаття 30. Рішення органів Антимонопольного комітету України
{ Назва статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Органи Антимонопольного комітету України у справах про недобросовісну конкуренцію приймають обов'язкові для виконання рішення про: { Абзац перший частини першої статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

визнання факту недобросовісної конкуренції;

припинення недобросовісної конкуренції;

офіційне спростування за рахунок порушника поширених ним неправдивих, неточних або неповних відомостей;

накладання штрафів;

закриття провадження у справі. { Абзац шостий частини першої статті 30 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

{ Абзац сьомий частини першої статті 30 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Органи Антимонопольного комітету України оприлюднюють рішення за результатом розгляду справ про недобросовісну конкуренцію на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України протягом 10 робочих днів з дня їх прийняття. Рішення підлягає оприлюдненню в повному обсязі, крім інформації, яка визначена інформацією з обмеженим доступом. Інформація з обмеженим доступом має бути виключена або зачорнена чи змінена в інший спосіб, який забезпечує достатній її захист та достатню прозорість щодо обґрунтування органом Антимонопольного комітету України прийнятого рішення.

{ Статтю 30 доповнено новою частиною згідно із Законом N 782-VIII (782-19) від 12.11.2015 }

{ Частина статті 30 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

У разі надходження від заявника клопотання про відмову від заяви про захист своїх прав органи Антимонопольного комітету

України можуть прийняти рішення про закриття провадження у справі.
{ Частина статті 30 в редакції Закону N 689-VI (689-17) від
18.12.2008 }

{ Статтю 31 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17)
від 18.12.2008 }

{ Статтю 32 виключено на підставі Закону N 689-VI (689-17)
від 18.12.2008 }

Стаття 33. Правила професійної етики

Суб'єкти господарювання при сприянні Торгово-промислової палати України та інших заінтересованих організацій можуть розробляти правила професійної етики у конкуренції для відповідних сфер господарської діяльності, а також для певних галузей економіки. Правила професійної етики у конкуренції погоджуються Антимонопольним комітетом України в установленому ним порядку.
{ Частина перша статті 33 із змінами, внесеними згідно із Законом N 689-VI (689-17) від 18.12.2008 }

Правила професійної етики у конкуренції можуть використовуватись при укладанні договорів, розробці установчих та інших документів суб'єктів господарювання.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ, 7 червня 1996 року
N 236/96-ВР